

14. szám
2015. június

25 éves a Berliini Magyar Egyesület 1990 – 2015

A 25 éves Berliini Magyar Egyesület szerepe a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségében (BUOD)

Mivel a Berliini Magyar Egyesület ezekben a napokban ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját, utánanéztam, milyen nyoma is van eme nevezetes egyesületnek a BUOD archívumában, nos meg természetesen az én emlékezetemben. Előjáróban már annyit elárulhatok, hogy nagy és mély nyomokra bukkantam, és nem is kellett sokat kutatnom, keresnem. Ezek a nyomok többnyire dokumentumok, levelezések, jegyzőkönyvek és hasonló irománnyok formájában mindenesetre szoros kapcsolatokról, sőt, sok esetben barátságokról tesznek tanúbizonyságot, melyek a Berliini Magyar Egyesület és a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD), illetve az ezeknek a szervezeteknek a képviselőiben működő személyek között kialakultak, fennálltak és sok esetben még mind a mai napig fennállnak.

Mielőtt a speciális fókuszunkra tekintenénk, kérem Önöket, pillantsunk vissza az 1990-es évre. Mit látunk?

A politikában:

- A balti köztársaságok – Litvánia, Észtország és Lettország – néhány hónapon belül sorra kinyilvánítják a Szovjetuniótól való függetlenségüket
- A közép-ázsiai országok – Türkmenisztán, Üzbegisztán, Kazahsztán és Kirgizisztán – néhány hónapon belül sorra kinyilvánítják a Szovjetuniótól való függetlenségüket
- Megjegyzés: a dél-kaukázusi államok egy évvel később, 1991-ben nyilvánítják ki függetlenségüket
- Elkezdődik a 2. öbölháború: iraki csapatok bevonulnak Kuvaitba
- Magyarországon megtartják az első demokratikus parlamenti választást
- Újra megnyitják Budapesten a tőzsdét
- Az NDK-ban megtartják az első szabad választást a Népi Kamarába
- Lebontják a berlini falat
- Azbesztvesztély miatt bezárják a berlini Köztársasági Palotát (a köznyelv „proccpalotának” is nevezte)
- Kelet-Berlinben a Népi Kamara határozatot hoz arról, hogy az NDK csatlakozik az NSZK-hoz, erre 1990. október 3-án kerül sor

A technikában:

- Piacra kerülnek az első mobiltelefonok, de az árak többeszer márká, és 2,5 kilogrammosak
- Már létezik a világháló, de csak levelező-, ill. adattovábbító programok (e-mail és ftp) számára, és csak nagy cégek kutatóintézeteiben
- Kifejlesztik World Wide Web néven az első böngészőt

Igen, szép, izgalmas és reményteli időszak volt, valóban! És nem csak azért, mert fiatalok voltunk, bár ez rám éppenséggel érvényes.

De térjünk vissza eredeti témánkhoz, a jubileumát ünneplő Berliini Magyar Egyesülethez, az Egyesület és a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének kapcsolatához.

Haladjunk időrendi sorrendben:

Az első dokumentumokkal bizonyított kapcsolat és együttműködés 1992 decemberétől 1993 novemberéig mutatható ki egy személyes ulmi találkozás és sűrű levelezés formájában Gyöngyösi Albert, a Berliini Magyar Egyesület akkori elnöke, és id. Klement Kornél között. Utóbbi akkoriban szövegíróként az ismert németországi magyar egyesületeket egy közösen létrehozandó németországi magyar csúcsszervezettel kapcsolatban.

A berlini hozzáállás természetesen igen pozitív és támogató volt. És Gyöngyösi Albert így, mint a Szervező Bizottság tagja, a majdani BUOD alapszabályának kidolgozásában derekasan kivette részét. Külön érdekessége ennek a levelezésnek az egyházak, illetve az egyházközi kapcsolatok szerepéről, azok bevonásának szükségességéről, lehetőségeiről szóló elemzések és eszmecsere. Ez az első szoros együttműködési szakasz a BUOD 1993 szeptemberében történő megalakulásával és a Berliini Magyar Egyesület 1993 novemberében történő belépésével végződött. Utazási nehézségek miatt Gyöngyösi Albert sajnos magán a BUOD frankfurti alakuló ülésén nem tudott részt venni.

Nagy érdekessége volt annak a kornak, hogy a régi nyugat-németországi (NSZK-ás) magyar egyesületek képviselői akkor találkoztak először az új kelet-németországi (NDK-ás) magyar egyesületek képviselőivel, akik a rendszerváltásig a nagy szocialista testvériség ellenére nem alapíthattak semmilyen hivatalos magyar egyesületet. Dacára a teljesen különböző társadalmi és Németországba menekülési, illetve kerülési háttérnek, a nyugat- és kelet-németországi magyarok azonnal megtalálták a közös hangot, célokat és feladatokat, melyhez természetesen a rendszerváltás nagy lendülete és a magyarságunkban egymásra találás óriási öröme adta a lelki erőt.

A második intenzív kapcsolat Nemes Lajossal, a Berliini Magyar Egyesület akkori elnökével, alakult ki, akit a BUOD 1997-es közgyűlése a fekete-erdői Utzendorfban választott meg a BUOD elnökhelyettesének. Ebben – Nemes Lajos rátermettségén kívül – az a tény is közrejátszott, hogy 1994-ben, négy évvel a német újraegyesítés után, a német parlament úgy döntött, áthelyezi székhelyét Bonnból Berlinbe. Ennek következtében természetesen a Magyar Nagykövetség is átköltözött Bonnból Berlinbe. Ebből a megfontolásból a berlini magyar tagegyesületek szerepe is felértékelődött. Ilyenfajta szerepvállalás és segítség mind a mai napig igen fontos és szükséges.

A harmadik szoros együttműködési szakasz Hetey László nevéhez és tevékenységéhez fűződik, aki akkor lett a Berliini Magyar Egyesület elnöke. Őt a BUOD 2001-es közgyűlése választotta meg a szétszórta Neustadtban a BUOD elnökhelyettesének. Hetey László ezt a szerepet a töle megszokott nagy körültekintéssel és precizitással látta el.

A negyedik igen szoros kapcsolat Urban Máriával jött létre, akit a BUOD 2005-ös közgyűlése Ulmban választott be a BUOD

elnökségébe. Urban Mária 2011-ig volt a BUOD elnökségének tagja. Ebben az időben esett az 1956-os magyar forradalom 50 éves évfordulója, melyre a BUOD elnöksége egy nagy központi ünnepséggel készült a frankfurti Paulskirchében Helmut Kohl volt német kancellár és Sólyom László magyar köztársasági elnök részvételével. Ezen túlmenően a BUOD még egy magyar és egy német nyelvű kiadványt adott ki, mely 42 Németországban élő szabadságharcos, illetve résztvevő visszaemlékezéseit foglalta össze mozaikszerűen. Ehhez a hatalmas munkához Urban Mária lektorként csodálatosan és tökéletes megbízhatósággal járult hozzá. Sőt, az azóta beindított és évente kétszer megjelenő BUOD INFO kiadvány lektorságát is vállalta, és azt a szerepet mind a mai napig lelkiismeretesen betölti.

Dióhéjban így lehet összefoglalni a 25 éves Berli Magyar Egyesület és a BUOD figyelemreméltó kapcsolatát.

Természetesen más személyek is segítették a BUOD munkáját, mint pl. Hans-Ulrich Moritz, aki a BUOD közgyűlések jegyzőkönyvének írását és hivatalos magyar–német fordítások elkészítését oly gyakran s mindig készségesen vállalta.

Bízom abban, hogy az idén, 2015 novemberében Münchenben megrendezendő BUOD közgyűlésen folytatódik ez a szoros együttműködés. Jó lenne, ha a Berli Magyar Egyesület következő kerek ünnepségén tovább sorolhatnánk a kulcsfontosságú személyek névsorát.

Kíváncsi a Berli Magyar Egyesületnek, annak minden vezetőjének, tagjának és támogatójának további sok sikert és gazdag, lélekerősítő magyar életet ebben a pezsgő, nagy vonzerővel bíró német fővárosban!

iff. Klement Kornél, a BUOD elnöke

Áder János köztársasági elnök ünnepi köszöntője

Berlin, ez a színes, eleven, pezsgő metropolisz kedvenc európai városaim egyike. Vonzása és kisugárzása könnyen rabul ejti az embert. Egyedülálló kulturális, tudományos és gazdasági adottságaival hagyományosan sok ezer honfitársunk számára kínál lehetőséget, akár a második otthon szerepét is betöltve.

Berlin az öreg kontinens azon fővárosainak egyike, amelyek modern európaiságunk közös szimbólumát jelentik. Tudjuk, milyen felette az ég, és azt is, hogy ez a város Európa második világháború utáni szétszakítottságának és újraegyesülésének, az egységes Németország újjászületésének is színhelye. Az a metropolisz, amelyet évtizedeken át egy áthatolhatatlannak és ledönthetetlennek hitt fal vágott ketté. Ebből a falból jelképes értelemben mi, magyarok ütöttük ki az első téglát. Nem véletlenül mondta Helmut Kohl kancellár Németország újraegyesítésekor elhangzott beszédében, hogy „*Ne feledjük, a Brandenburgi kapu alatti föld magyar föld! A berlini fal lebontása Magyarországon kezdődött, a német újraegyesítés felé az első lépés a páneurópai pikniken történt.*” Ugy hiszem, ezek a negyedszázada kimondott történelmi jelentőségű szavak azok közé az elismerések közé tartoznak, amelyek méltók arra, hogy örök időkre nemzeti önbecsülésünk részévé váljanak.

Ami Németország fővárosában történik, annak jelentős hatása van Európára és a világ jövőjének alakulására. Ezért jó érzés arra gondolni, hogy az itt élő magyarok mindig is megtalálták a módját, hogy az egyéni boldogulás útjának keresése és egyengetése mellett miként teremthetik meg a közösségben rejlő erőforrások kiaknázásának lehetőségeit. A Berli Magyar Egyesület működésének első negyedszázada jó példája annak, hogy a magyarságunkban rejlő legfontosabb erőforrást lelki és szellemi közösségünk jelenti. A nyelv, a sors, a kultúra közössége. Ennek lényegét talán Kosztolányi Dezső fogalmazta meg a legtalálóbban és legpontosabban: „*Nyelvünk szellemében él, melyben összeforradunk valamennyien, akármiféle politikai hiten élünk. Nem dicsekszünk azzal, hogy hűek vagyunk ehhez a nyelvhez.*

Mi magunk vagyunk a hűség. Nem állítjuk azt sem, hogy csak vele, általa, érte lelegzünk. Mi magunk vagyunk ez a nyelv. Vér vízzé válhat, pártot is üthet, de ez a szellemi közösség megronthatatlan, elmozdíthatatlan.”

Amikor az elmúlt 25 év eredményeire és tiszteletreméltó teljesítményére gondolunk, érdemes megemlékeznünk arról, hogy a Berlinben élő magyar közösségek önszerveződése immár több mint másfél évszázados múltra tekint vissza. Ez a hagyomány akkor egymás segítésének, támogatásának és a hazával való kapcsolattartásnak az igényéből született meg.

Az akkori alapítók munkáját mindvégig világos elvek mentén folytatták derék XIX. századi eleink, akik a következő öt intelmet fogalmazták meg a közösségükhöz tartozók számára: „*1. Idegenben Te képviseled az egész nemzetet. Viselkedj ennek megfelelően, hozz megbecsülést a magyar névre! 2. Légy büszke magyarságodra! Viselkedj öntudatosan, de ne légy sohasem udvariatlan! 3. Támogasd honfitársaidat és minden magyar ügyet! 4. Becsüld meg a vendéglátó nemzetet, járj nyitott szemmel az idegenben, hogy a tanultakat otthon hasznosíthassad! De ne bíráld meggondolatlanul sem a hazai, sem a külföldi állapotokat! 5. Ne feledd el, hogy csak egy hazád van! Másutt mindenütt csupán vendég lehetsz. Gondoskodj róla, hogy gyermekeid hazájuk nyelvét megtanulják!*”

Ezt az erkölcsi alapállást sokan ma is sajátjuknak tekintik, és úgy hiszem, eleink megannyi közösen kihordott, ehhez hasonló bölcs meglátásával, tapasztalatával felvértezve akár Berlinben, akár Magyarországon, akár a világ más tájain élve bennünk, mai magyarokban is megvan a képesség arra, hogy gazdagítani tudjuk nemzetünket, jobbra tegyük közös életünket. Ha feladtuk volna elődeink álmait, 1990-ben aligha sikerülhetett volna új fejezetet nyitnunk hazánk életében. Az Európai Unió és a NATO tagjává vált Magyarországnak minden lehetősége megvan arra, hogy jövőjét és fejlődését biztosítsa. Ebben a munkában mindenkire szükség van. Mindenkire, aki a maga lehetőségei és felelőssége szerint ehhez hozzá akarja tenni a maga teljesítményét.

A Berli Magyar Egyesület létezése és tevékenysége jó példája annak, hogy korunk magyarsága politikai nemzetünk minden belső vitája és nézetkülönbsége ellenére osztozik a legfontosabb alapértékekben. Az egyesület tagjainak nem kell bizonygatniuk hűségüket, mert ők maguk a hűség.

Tisztelettel: Áder János

GRATULÁLUNK

Tamás Péter Temesvár
új tiszteletbeli magyar konzulja

2015. április 23-án Temesváron beiktatták Magyarországi tiszteletbeli konzulját, Tamás Pétert.

„*Hatalmas megtiszteltetés, hogy szülővárosomban képviselhetem Magyarországot!*”

Kinevezéséhez gratulálunk és sikeres munkát kívánunk.

Tamás Péter a BUOD elnökség tagja és az Erdélyi Világ-szövetség Stuttgarter Csoportjának az elnöke.

GRATULÁLUNK

Az Ulm-környéki Magyar Protestáns Gyülekezet 2014. évi jelentése

Az Ulm-környéki Magyar Protestáns Gyülekezet már több mint 34 éve létezik; protestáns tagjainak száma ez idő alatt szinte változatlanul 60 személy körül mozgott – a velünk istentiszteleteket látogató katolikusokkal együtt lehetünk kb. 80-an. (A katolikus testvérek persze az Ulmi Magyar Katolikus Gyülekezet tagjai, de élettársaikkal, barátaikkal együtt látogatják a mi istentiszteleteinket is – és ugyanígy részt vesznek sokan közülünk a katolikus istentiszteleteken is.)

A 2014-es évre jellemző újdonság nálunk a magyarországi és erdélyi fiatal vendégmunkások megjelenése az istentiszteleteinken. Ennek a ténynek mindnyájan nagyon örülünk – és az idén már a fiatal családok kisgyermekével is foglalkoztunk vasárnapi gyermek-istentiszteleteken.

A második „újdonság” az, hogy az immár 34 éve itt szolgáló lelkipásztor, Varga Pál mellett ez évben egy fiatal erdélyi ösztöndíjas jött el többször is gyülekezetünkbe szolgálni: Kató Szabolcs, Tübingenből. Ő egy gyakorlati évet végzett gyülekezetünkben a nagypapi vizsgája előtt, amelyet ez év júliusában Kolozsváron sikeresen abszolvált. Gyülekezetünkben több alkalommal istentiszteletet tartott és vállalta a gyermekekkel való foglalkozást is. Mentora ez idő alatt Varga Pál lelkipásztor volt. Nagy örömünkre Szabolcs még két évig ösztöndíjasként Tübingenben lesz – most már mint doktorandusz és felszentelt lelkipásztor –, és ez idő alatt is fog szolgálni nálunk. Őt gyülekezetünk nem „alkalmazta”, sem külön ösztöndíjat nem fizetett neki, de a nálunk végzett istentiszteleti szolgálatait honorálta és az útiköltségeit megtérítette. Mi mindnyájan hálásak vagyunk azért, hogy általa gyülekezetünkben a jövőben istentiszteletet és gyermek-istentiszteletet is párhuzamosan tarthatunk.

Röviden még a gyülekezetünk életéről és eseményeiről:

Havonta nálunk egy istentisztelet van – általában a hó negyedik vasárnapján. Van egy jól működő öttagú presbitérium (amelyhez két pót-presbitert is választott a gyülekezet) és van egy gyülekezeti híradónk – negyedévenként megjelenő levél –, „A HAL”, amelyet lelkipásztorunk szerkeszt, és amelyet ingyen postázunk minden tagunknak. E híradónk – reméljük – ezután rendszeresen felkerül a Németországi Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének honlapjára is. 2014-ben lelkészünk tartott egy egyházi esketést és volt három temetési szolgálata.

Évente tartunk egy magyar ökumenikus istentiszteletet Ulmban és részt veszünk egy nemzetközi istentiszteleten Stuttgartban. A nyugat-európai és a németországi magyar egyházi konferenciákat (presbitéri konferencia, ifjúsági konferencia, egyesületi közgyűlés, nyugat-európai szövetségi közgyűlés) rendszeresen látogatják gyülekezetünk érdeklődő tagjai – főleg a presbiterek – együtt a lelkipásztorral.

A gyülekezetünket befogadó helyi német gyülekezetekkel eltérő tapasztalataink voltak 2014-ben: Míg egyik helyen – Heidenheimban – ingyen kaptuk istentiszteleti alkalmainkra a termeket, addig egy másik helyen – Ulmban, a „Haus der Begegnung”-ban – elég nagy bért fizettünk a termékért. Ezért is döntött úgy a presbitérium, hogy jövőre ez utóbbi helyre nem megyünk vissza (bár itt már bő 25 éve tartottunk magyar istentiszteleteket – és ezelőtt bérmentesen!), hanem e helyett a jövőben olyan helyre megyünk, ahol szívesen látnak minket, mint testvéreket, és mint a német tartományi egyháznak adófizető tagjait. Hála Istennek 2015-re sikerült egy jó megoldást találnunk – Dietenheimban lehetünk 2 alkalommal –, és reméljük, ez a jövőben is működni fog.

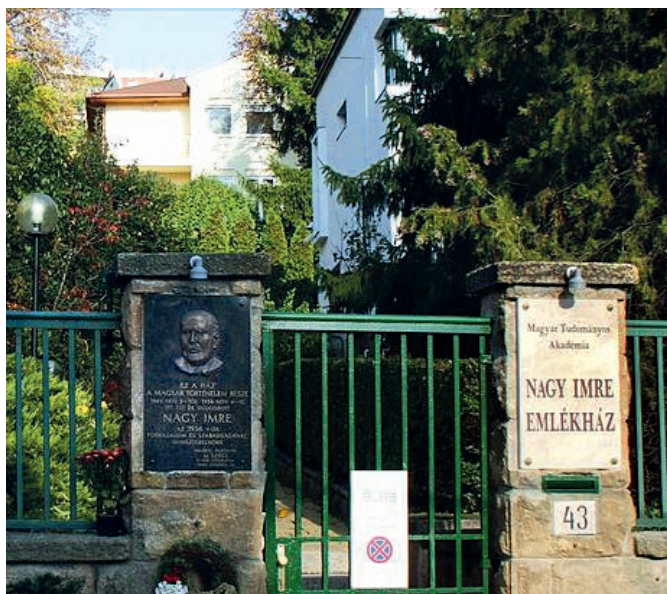
A dél-németországi magyar szomszéd-gyülekezetekkel is – München, Stuttgart, Heilbronn – igyekszünk jó kapcsolatot tartani, és a lehetőség szerint találkozunk velük is. Úgy érezzük, hogy gyülekezeti munkánkat sokan értékeli és ezen Isten áldása van.

Dr. Varga Pál

Nagy Imre Emlékház Budapesten

Nagy Imre, a mártírhálált halt magyar miniszterelnök (1896–1958), letartóztatásáig 1956-ban, illetőleg az azt követő, Romániába való elhurcolásáig évekig Budapesten a Pasaréten, az Orsó utca 43. szám alatt lakott. A lakás ezután egy darabig lakó nélkül maradt, majd ki lett adva.

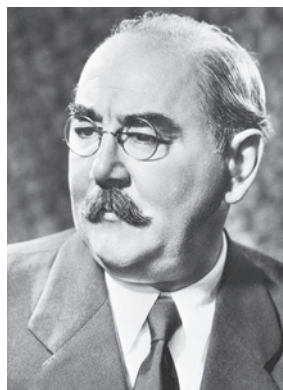
A magyarországi rendszerváltozás után itt rendezték be a Nagy Imre Emlékházat. A kocka alakú fehér villa egy kert közepén áll. A kapubejárat mellett a falon egy bronztábla van Nagy Imre arcának domborművével. A kapuajtó másik oldalán márványtábla látható „Nagy Imre Emlékház” felirattal. A villába kölépcső vezet fel. A lakásban a kiállítás előterében Erich Lessing osztrák fotóművész Nagy Imréről 1956 augusztusában a ház bejáratában készült, életnagyságúra felnagyított felvétele fogadja a látogatót. A lakás földszinti kiállítótermének a falán a családi otthon bemutatkozó képek mellett a miniszterelnök magyar, német és orosz nyelvű kézíratai láthatók.

A teremben négy vetítőasztalon bemutatják a mártír miniszterelnök életútjának különböző szakaszait, a kaposvári szülőháztól első világháborús katonai szolgálatán keresztül az orosz fogságig Kelet-Szibériában. Utána visszatérését Magyarországra, ahol hivatalnokként dolgozott és részt vett baloldali mozgalmakban. Itt rendőri felügyelet alá került, majd 1930-ban kiment a Szovjetunióba, ahol főleg mezőgazdasági témákkal foglalkozott.

A második világháború alatt a szovjet rádió magyar adásánál dolgozott. A háború után visszatért Magyarországra, ahol a Magyar Kommunista Párt tagjaként különböző miniszteri funkciókat töltött be. De már itt is eltértek nézetei a kommunista párt erőszakos irányától. Ezért 1949-ben kizárták a párt vezető testületéből. Ezt követően egyetemi tanárként tanít, de mellette megmarad miniszternek. 1953 júniusában egy magyar kormánydelegációval Moszkvába utazott, ahol a szovjet vezetők Rákosit leváltották és Nagy Imrét nevezték ki magyar miniszterelnöknek. Ezt követően egy sereg reformot vezet be. Így szakít az erőszakos mezőgazdasági kollektivizálással, megszünteti a munkatáborokat, kienged sok politikai foglyot. Abbahagyta a kitelepítéseket és sok népszerű intézkedést tett, amelyek kiváltották a lakosság rokonszenvét. De a magyar kommunista párt vezetőinek intrikái következtében Moszkva 1955 áprilisában leváltotta. Kizárták a pártból, és lakásában házi őrizetben kellett élnie. Itt vezéralakja lett az ellenzéknek, és titokban terjesztett írásaiban bírálta a sztálinista rendszert, a személyi kultuszt és a nemzeti önrendelkezés mellett foglalt állást.

A forradalom kitörése 1956. október 23-án otthonában éri. A tüntető lakosság követelte a kormányfői kinevezését, amelyet elvállalt, de cselekvési lehetőségei a kommunista párt vezetőinek akadályozó lépései és a közben bekövetkezett szovjet katonai invázió miatt meglehetősen korlátozottak voltak. Ennek elle-

nére politikai kibontakozásra törekszik, tárgyal a forradalmárokkal, a munkástanácsokkal és ezek küldötteivel. Október 28-án tűzszünetet hirdet, fellép a szovjet csapatok kivonulásáért. Majd meghirdeti a többpártrendszert, az ország semlegességét és a Varsói Szerződésből való kilépést.

November 4-én bekövetkezett az ismételt erőteljes szovjet intervenció. Nagy Imrét, családját és társait a jugoszláv követségre csalták. November 22-én Kádár család garanciája alapján elhagyták a jugoszláv követséget, de a szovjet KGB letartóztatta őket. Nagy Imrét és társait Romániába hurcolták, ahol Snagovban tartották őket házi őrizetben. 1957 áprilisában Budapestre vitték csoportját a Gyorskocsi utcai börtönbe. A Kádár-kormány pert készít elő ellenük, amelyet szovjet kérésre kétszer is eltolnak. A szovjet vezetés végül is beleegyezett a perbe és az ítéletbe. A per 1958 júniusában lezajlott, és gyorsan elítélték őket. Így június 16-án hajnalban Nagy Imrét, Maléter Pált és Gimes Miklóst a gyűjtőfogházban kivégezték. Nagy Imre mindvégig elutasította a koncepciós per vádjait, s kitartott a forradalom tisztasága és saját meggyőződése mellett.

A pernek és az ítéletnek erősen felháborodott nemzetközi visszhangja volt. Még a nyugati kommunista pártok sok tagja is kilépett ezért. A Szovjetunió is jelentős presztízsvesztést szenvedett az ítélet miatt. Nagy Imrét és társait, valamint az 1956 utáni megtorlások áldozatait titokban névtelenül temették el a temetőben. A rendszer végnapjai idején, 1989. június 16-án, Nagy Imrét és mártírtársait a Hősök terén gyászszerterattal elbúcsúztatták, és a nemzet részvétele mellett ünnepélyesen ismét a 301-es parcellában temették el őket. A Legfelsőbb Bíróság kimondta Nagy Imre és társai ártatlanságát.

Megjegyzendő, hogy a sors különös véletlenje, vagy akarata folytán, Kádár a felmentés napján, sőt talán órájában halt meg.

Az épület első emeletén Nagy Imre dolgozószobája van berendezve, részben eredeti tárgyakkal és könyvekkel. Az Emlékház vezetője, egy fiatal, barátságos történészholgy elmondta, hogy sok iskolás osztály látogatja a kiállítást.

Harsay György, München

Sinka István Üdv néked Ifjúság

(1956. október 26.)

Üdv néked, Ifjúság! Üdvöz légy magyar nép,
ki lángban és vérben születél meg újra
három nagy éjszakán vad ágyúörgésben!
Melyik nép írta fel mostanában nevést
így, hogy aranyt adott kezébe Isten ujjá?
S mely nép beszélt így az önmaga nevében,
mint angyal, mikor a harsonáját fújja?
... Bús igájának fájára írja hát,
s mint annyiszor a megsárgult ezerévben
vérrel és vassal tanítsa zsarnokát!

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Mozgalmasra sikeredett a Hannoveri Magyar Egyesület szeptemberi szezonnyitója, amely ezúttal egybeesett „A templomok hosszú éjszakája” rendezvénnyel. Ennek keretében Alsó-Szászország fővárosának összes templomában programok sorával várták az érdeklődőket.

A Waterloo téri református templomban – amely a magyar istentiszteleteknek is havonta helyet ad – ezúttal a magyar közösség mutatkozhatott be. Az idei Felszállott a páva-győztes Tokos zenekar és a Körösi Csoma Sándor-program frankfurti ösztöndíjasa, Weidinger Péter nem először szerepelt Hannoverben, ezúttal több félórás táncház-blokkal adtak ízelítőt népi kultúránkból a szépszámu magyar és német közönségnek. Az érdeklődők a jelenlévő Rimóczi házaspár népi ruhabemutatóját is megtekinthették. Az éjfélű áhítat során a zenei segédletet a Tokos tagjai mellett – orgonán közreműködve – György Levente operaénekes szolgáltatta. A magyaros hangulathoz és a kultúra bemutatásához természetesen a gasztronómiai élmények – a magyar közösség tagjai által főzött gulyásleves, kolozsvári székelykáposzta, pogácsák és sütemények – is hozzájárultak.

Másnap a szokásos laatzeni helyszínen, szokásos hangulatban és a fent említettek közreműködésével – mégis, egy teljesen más jellegű rendezvény keretében – zajlott le az egyesület által szervezett táncház. A hannoveri táncházakat ismerőknek azt sem kell külön hangsúlyozni, hogy a környező városokból és több száz

Hannoveri Magyar Egyesület: Két nap, két program

kilométerről egyaránt érkeztek régi és rég nem látott ismerősök, hogy gyermek és felnőtt táncitanításra egyaránt sor került, valamint azt sem, hogy a közösség aktív tagja, Pogány Orsolya is közreműködött a táncitanításban. A siker és a hajnalig tartó mulatság – ahogy általában – ezúttal sem maradt el.

A hagyományok pedig alighanem jövőre is folytatódnak – hiszen ha valami jól működik, azon nem érdemes változtatni.

Nagy Mihály Zoltán, Hannover

Erdélyi Világszövetség: Üsztürü-koncert és táncház

Február 14-én az Üsztürü zenekart fogadtuk vendégül Stuttgartban.

Délután 17 órakor a klubhelyiségünkben hagyományos Bálint-napi játszóházat, aprók és gyermekek táncházát tartottunk a zsűfolásig megtelt teremben. A gyerekek nagyon élvezték a zenekar muzsikáját, a Leibinger házaspár nagy szakértelemmel kiválogatott népi játékaikat, táncitanítását. A gyermekfoglalkozás után egyesek hazavitték az apróságokat, mások pedig gyerekestül igyekeztek felmenni az UKI (Magyar Kulturális Intézet) nagytermébe.

A színültig megtelt nagyteremben (kb. 90 vendég) nyolc órákor – Kemény József rövid bevezető köszöntése után – meg is kezdődött az Üsztürü zenekar koncertje. A zenekar erdélyi zenével varázsolta el a stuttgarti közönséget és a müncheni, frankfurti és mainzi táncos vendégeinket. A koncert színvonalát a Stuttgartban oktató legényes-páros – Varró Huba és tanítványa, Zsolti, a Maros táncegyüttes művészeti vezetője és táncosa – emelte arra a szintre, amit még talán az „öthoniak” is megirigyelnének.

A koncert befejezése után a mulatság táncház formájában folytatódott a klubban késő éjjelig tovább. Ez a gyermektáncház, koncert és felnőttek táncháza nagyon sok pozitív visszajelzést kapott, ez csak bátorítani tud bennünket a további programok, koncertek szervezésére.

Ezennel az egész egyesületünk nevében is szeretném megköszönni a BUOD-tól kapott támogatást.

Kemény József-Öcsi, Stuttgart

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Ulmi Magyar Kultúregyesület:

Vitéz László című bábelőadás

A Miskolci Csodamalom Bábszínház vásári bábjátékában a 12-ben elhunyt Kemény Henrik bábmeseíró mesefigurája már több évtizede bővíti el a családok apraját, nagyját.

Vitéz László, ez a piros sapkás, vidám és furfangos fickó, aki a „nagy-mamucikám bái legyezőjével” – vagyis egy jókora palacsintasütővel – elagyabugyalja a malmot megszálló ördögöket, sőt, még a halállal is elbánik.

Az előadás második részében Vitéz László francia barátja, Guignol lép színre. Munkához nem fűlik a foga, annál inkább a henyéléshez, no meg a nála butábbak megtérítéséhez. Ha Vitéz László valami vicceset mondott, visszhangzottak a falak a nevetéstől, de ha hőstünket biztatni kellett, hogy: „ott van, ott bújt el”, lázas igyekezettel kiabáltak, „ne arra menj”, „vigyázz” vagy „ott van”.

Mindezt rendkívül humorosan, a gyerekek bevonásával adta elő a Miskolci Csodamalom Bábszínház társulatának négy tagja ez év február 28-án egyesületünkben százegynéhány néző előtt.

Az előadás végeztével a Vitéz László bábfigura készítése kézműveskedés keretében volt meghirdetve, amin a gyerekek András-Székely Enikő és Kern Nikolett segítségével nagy örömmel vettek részt.

Az előadás nagy összefogással jött létre. Köszönet minden szorgos kéznek, amiért ilyen szépen megszervezték ezt a kellemes napot kicsiknek és nagyoknak!

Laczkó Katalin, Ulm

Four Bones harsonakonzert

2014. június elsején csodálatos élményben volt részünk: vendégünk volt a magyarországi Four Bones Harsonakvartett. Mint ismeretes, egyesületünk egy erődítmény termeiben működik. A több mint egy méter vastagságú kőfalak most valóban „harsoghattak”. A kitűnő akusztika még emelte a koncert értékes teljesítményét.

A Four Bones Kvartett azon magyar zenekarok közé tartozik, amelyek bizony nem csak hazai pályán könyvelhetnek el maguknak sikereket. A négy harsonaművész, akiknek repertoárja széles zenei palettán mozog a klasszikus melódiáktól a könnyed ritmusokon át a jazz világáig, évek óta járja a világot. A Four Bones nevet viselő harsonakvartett 2002-ben alakult. Azóta óriási sikerrel lépnek fel Európa-szerte. S most nekünk adódott a szerencse, hogy nálunk zenéltek. Repertoárjuk időben is nagyon széles skálán mozog, a korai reneszánsztól a 21. századi kortárs zenéig.

A nálunk bemutatott koncertprogram Mozart, Bach, Brahms, Kálmán és más közismert zeneszerzők műveiből állt. Kezdvén a klasszikus, majd könnyebb melódiákkal eljutva a jazz világáig. Tehát mindenki igényét kielégítették. Mindannyiunknak nagyon tetszett. Sajnos, az érdeklődés nem volt egyenes arányban a bemutatott műsor színvonalával. Bizony, a résztvevők száma kiszámíthatatlan. De nagyon szép volt. Minden résztvevő boldog volt, hogy ott lehetett.

Kocsis Albert, Ulm

Mikulás-ünnepség a berlini magyar gyerekeknek

2014. december 6-án a berlini magyar családok a magyarországi hagyományoknak megfelelően ünnepelhették a Mikulásnapot. A rendezvény Magyarország Nagykövetsége, a LiN – Légy itthon Németországban egyesület –, valamint a Brunsvík egyesület közös munkájának és szervezésének eredményeképpen valósult meg. Az estnek helyet adó Magyar Nagykövetség épülete megfelelő helyszín volt a berlini magyar közösség különféle ágának központi egyesítésére.

Az ünnepségen mintegy százötven gyermek és felnőtt várta együtt a Mikulást, akinek megérkezését a kicsik a Brunsvík egyesület óvónőjének irányítása alatt arcfestéssel, mézeskalácsfestéssel, karácsonyfadísz-készítéssel foglalták el magukat. Az adventi hangulatot a Magyarországról érkezett „Ez Jazz” kórus koncertje teremtette meg, majd a profi énekesek fellépését követően a jelen lévő gyerekek is rágyújtottak az ismert Mikulásdalokra. A zenés Mikulás-várás a gitáron játszó Mikulással és Balogh-Labischinski Violetta jazzénekesnő közreműködésével teljesedett ki. Amíg a gyerekek ajándékosomagjaiknak örültek, a felnőttek a Gemeskút csárda finomságait kóstolgatva építették kapcsolataikat és kötöttek új ismeretségeket a berlini magyar közösségen belül.

A rendezvényt számos ismert berlini magyar és német vállalkozó szponzorálta önkéntes felajánlásával. Nekik, valamint az esemény további rendezőinek és támogatóinak köszönetünket fejezzük ki szíves közreműködésükért.

Fogarasi Ilona írnok, Berlin

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Rezeda e. V.: A 2015-ös Magyar Bál – Frankfurt/Hofheim

Frankfurtban több évtizedes múltat tekint vissza a Magyar Bál, amit idén január 31-én a hofheimi Stadthalle-ban rendezett meg a Magyar Katolikus Egyházközség és a 84. sz. Lehel Vezér cserkészcsapat. A hagyományoknak megfelelően a frankfurti Rezeda néptáncsoport is fellépett, méghozzá hatalmas sikerrel. Nagy örömeinkre szolgált, hogy idén is nagyszámú közönség vett részt mind a néptáncelőadásokon, mind a bállal párhuzamosan megtartott táncházban.

A Rezeda műsorában két magyar tájegység jellegzetes táncait sikerült bemutatni. Először az ifjú táncosok előadásában dél-alföldi táncokat láthattak a nézők. A koreográfia Szeged környéki, elsősorban apátfalvi motívumokból épült fel. Oláhos, vagyis egy lendületes ugrós táncsal perdültek meg a szoknyák, amit lassú és friss csárdás követett. A koreográfiát Weidinger Péter készítette, Nagy Nórával és Klement Nándorral tanították be. A produkcióhoz a Németországban élő legjobb magyar népzeneészek, mint a Varázskör muzsikusai szolgáltattak kiváló, eredeti magyar népzene-t. A zenekar tagjai: dr. Juhász András „Andi” – primás, Vajda István „Stefán” – primás, Jékely Gáspár „Pikó” – primás, Rácz Péter „Pierre” – brácsás, cimbalmos, Baumgartner Péter „Peti” – nagybőgős.

Ezt követően a Rezeda felnőtt táncsoportja Jobbágytelkéről származó táncokat és dalokat adott elő. Jobbágytelke Erdélyben a Székelyföldön található kicsivel több mint 700 lakost számláló falucska, a Nyárad mente leg tisztább magyar katolikus községe. A tréfásan Szentföld néven emlegetett falvak egyike, ez Marossszék legszélső székely községe, mely évszázadokon keresztül megmaradt magyarnak. Az itt élő emberek alapfoglalkozása a mezőgazdaság és a szalmafonás. Bartók Béla 1914-ben éppen 100 éve gyűjtött itt népdalokat. Az „Erdő, erdő, erdő, marossszéki kerek erdő” című népdalt az egész magyar nyelvterületen ismerik, de nagyon kevesen tudják, hogy Bartók azt éppen Jobbágytelken gyűjtötte. Az előadással Bartók Bélára és Balla Antalra, a jobbágytelki hagyományörző táncegyüttes 2013-ban elhunyt vezetőjére is emlékeztünk. A páros táncokban az Erdély más részeitől eltérő

lenthangsúlyos forgásmód a táncstílus fő jellegzetességét mutatja. A Nyárad mentén a szökőst több pár kisebb vagy nagyobb körbe fogódzva együtt maradva táncolja, ezt követi a sebes forduló, verbunk, a forgató, majd a jártató.

Ezzel a premierrel köszönte meg az együttes táncanárainak és koreográfusainak, Bánhegyi Nikolettának és Bohus Györgynek a sokévi fáradozást és felkészítést. Bánhegyi Nikoletta táncművész a Magyar Állami Népi Együttesnek, Magyarország leghíresebb néptáncegyüttesének kiemelkedő szólótáncosa. Bohus György táncművész a Magyar Állami Népi Együttes egykori aranysarkantyús szólótáncosa, jelenleg a budaörsi Veres Péter Gimnázium néptáncoktatója és tánckarvezetője. Ő vezeti a budapesti Arany János utcai művelődési ház, azaz a híres „ARANYTÍZ” táncházait is. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy az elmúlt több mint öt évben velünk dolgoztak és nagy hozzáértéssel, szeretettel és türelemmel támogattak bennünket.

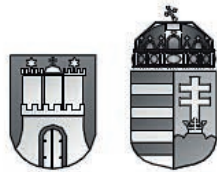
A fellépések utáni táncházban zenészeink húzták hajnalig a talpalávalót és kitűnő táncanáraink vezetésével a gyakorlott táncosokon túl a kezdő érdeklődők is belekóstolhattak a világon egyedülállóan szép magyar népzeneinkbe és néptáncunkba.

A nézők hatalmas lelkesedéssel és elismeréssel fogadták a jó hangulatú és színvonalas előadást. A szünni nem akaró vastaps és a nagyszámú tánc házi részvétel azt mutatja, hogy a frankfurti magyar és német vegyes közönség az idén is nagyra értékelte a magyar népi kultúrát.

Dr. Csikós János elnök, Frankfurt

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

HAMBURGI MAGYAROK EGYESÜLETE E. V.

2014-es Mikulás-ünnepség

2014. december 6-án Hamburgban több mint 40 gyermek várta a Mikulást a Hamburgi Magyarok Egyesületének Gyerekcsoportja által megrendezett Mikulás-bulin. A csoportban évek óta nagy hagyománya van a Mikulás-ünnepségnek. A gyermekcsoport zenéi kíséretét ezúttal is a hamburgi magyar zenész csoport biztosította, ezzel színesedett a rendezvény.

Nagy örömmel és izgalommal telt a várakozás. A télapót hívogató énekek után megérkezett a jó öreg nagyszakállú, aki minden jelen lévő gyermeket megajándékozott a puttyában rejlő értékes csomaggal. A lappföldi vándort hosszú útján elkísérte aktív krampusza is.

Míg tavaly csak a bátrabb gyerekek énekeltek, idén szinte mindegyikük külön-külön megörvendeztette a Mikulást és a szülőket is különböző ideillő dalokkal, mondókákkal. A ragyogó arcú kisgyermek csomaggal a kezükben vidám játszadozás után, a magyar hagyomány alapján készült téli édességeket majszolva, elfáradva búcsúztak. Tudják, ha idén is jók lesznek, újra találkozhatnak a várva várt Mikulással!

„Azokért élünk, akiket szeretünk, azokért, akik igaznak tartanak. A jövőnek élünk: a szépért, s jóért, amit tehetünk.”

Széchenyi István

Friedrich Annamária, Hamburg

Dr. Oplatka Gábor:

„HUMAN ERROR – EMBERI TÉVEDÉSEK mint rendkívüli események okai”

2014. november 22-én, szombaton, 19 órai kezdettel dr. Oplatka Gábor (a Magyar Mérnökök és Építészek Svájci Egyesületének tanácsadó vezetőségi tagja, az Eidgenössische Technische Hochschule Zürich professzora) „HUMAN ERROR – EMBERI TÉVEDÉSEK mint rendkívüli események okai” címmel tartott előadást egyesületünkben.

Az érdekes téma számos látogatót vonzott hozzánk. Dr. Oplatka beszámolóját vicces felvételekkel indította, melyeken hajmeresztő hibák s azok következményei láthatók. Ezzel a műszaki előadó és a laikus közönség között mindjárt kellemes viszonyt alakított ki. Ezután következtek a komoly, sokszor halálos áldozatokat követelő balesetek.

A közönséget is bevonva a gondolkodásmenetébe vezette le dr. Oplatka példákon, miért és hogyan szakadt el egy-egy felvonó kötele.

Dr. Oplatka szakterülete a kötelek. A világ számos részén tervezte meg, például San Franciscóban is, felvonók kötél szerkezetét. Ábrákon mutatta be a bekövetkezett, avagy bekövetkező hibákat, melyek katasztrofális következményekkel járnak.

Több mint 40 év balesetvizsgálatainak a tapasztalataiból leszűrhető, hogy ezek nagy részét emberi tévedések okozták és hogy e tévedések bizonyos típusokra vezethetők vissza. Az előadás célja volt e tévedéstípusokat példákon bemutatni, megismertetésük elkerülésére. A példákat az élet produkálta, de szükség esetén átforgalmazták oly módon, hogy jogi következtetések ne legyenek levonhatók a konkrét esetre.

Emberi tévedés akkor áll fenn, ha gondosan járunk el, igyekszünk körültekintően és szabatosan dolgozni, de mindennek ellenére hiba csúszik be a gondolkodásunkba, tévedünk. A tévedés nem tévesztendő össze a gondatlansággal, hanyagsággal, figyelmetlenséggel, nem tudással vagy nem akarással.

Az előadás a tervezett időt jóval meghaladta, annyi kérdés érkezett a közönségtől, s folytatódott még sokáig az előtérben évszázados közbeszéd is.

Friedrich Annamária, Hamburg

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Vajdasági Magyarok Németországi Szövetsége: Jótekonysági gulyásbéd 2014. június 15-én

A rendezvény meghívóját idejében kiküldtük kb. 200 címre. Ezenkívül a gulyásbéd megrendezését beharangozta a Frankfurti Magyar Katolikus Egyházközség is a körlevelében. A meghívóban külön kihangsúlyoztuk, hogy a rendezvény jótekonysági célokat szolgál, és a tiszta bevételt továbbítjuk a délvidéki magyar szegény sorsú diákok támogatására a szabadkai székhelyű Kosztolányi Dezső Diákegyesületnek.

A vendégeket megkértük, hogy idejében jelezzék a szervezőbizottságnak a részvételüket, hogy a bevásárlásnál és az ételek előkészítésénél megfelelő mennyiséget tudjunk elkészíteni. Körülbelül 150 személy jelezte a részvételét. De tapasztalatból tudjuk, hogy sokan az utolsó pillanatban határozva, bejelentkezés nélkül megjelennek a rendezvényen, így kb. 200 személyre főztünk.

A jótekonysági rendezvény római katolikus szentmisével kezdődött 11 órakor a darmstadti Szent Kereszt templomban. A vendégek és a hívek megtöltötték a templomot. A misét a Frankfurti Magyar Egyházközség plébánosa, ft. Takács Pál celebrálta. Vele együtt misézett és mondott szentbeszédet ft. Belényesi József, Erdélyből származó bensheimi plébános. Tekintve, hogy a Szent Kereszt templom közösségi termei a vendégek befogadására kicsinek bizonyultak, így a rendezvény a közeli darmstadt-griesheimi Szent István templom közösségi termeiben és kertjében folytatódott. Szerencsére az időjárás is kedvezett, így sokan a kerti asztaloknál foglaltak helyet. A vendégeket megérkezésükkor a kertben négy bogrács várta, melyekben a szakácsok a jó illatozó gulyást készítették. Miután a vendégek megvásárolták az ételbonokat (egy adag gulyás nyolc euróba került), helyet foglaltak, és nekiláttak a falatozásnak. A gulyához kenyeret és savanyú uborkát tálaltak. Mindenki dicsérte az ételt. Az italokat mindenki maga választotta ki és vásárolta meg. A gulyásbéd kávéval és kaláccsal zárult. A különböző finom édességeket a háziasszonyok készítették és bocsájtották rendelkezésre – térítésmentesen – a rendezvény céljaira. A kalács darabjáért kb. 0,50–1,00 eurót kellett fizetni.

A rendezvény nagyon jó hangulatban telt el és kb. 15 óra körül végződött. A gulyás mind elfogyott. Sokan a vendégek közül segítettek a rendezvény után az elpakolásban, takarításban. A tiszta bevétel kisebb adományokkal kiegészült 1.000 euróra, ez az összeg négy diák támogatását biztosítja a 2014/2015-ös iskolaévben. Ki kell hangsúlyozni, hogy minden munkát önkéntesen, térítésmentesen alapon végeztek, végeztünk.

dr. Lázár Tibor elnök, Wiesbaden

Vendégségben a május elsejei grillezésen Hannoverben

A Hannoveri Magyar Egyesület meghívására négy csodálatos napot töltöttem Hannoverben. Csütörtöki napon érkeztem, Szilágyi Judit várt is az állomáson. Náluk voltam elszállásolva. Úgy éreztem magam, mintha a testvéreimhez jöttem volna. Juditnak és Szabolcsnak ezúton szeretném megköszönni a szíves vendéglátást.

Pénteken volt a grillezés, amelyen nagyon sokan vettek részt, tulajdonképpen minden korosztály képviseltette magát. Itt nem az volt a fontos, hogy ki tag, ki fizet tagdíjat. Nagyon sok ún. magyar „vendégmunkás” ünnepelt együtt nemcsak Hannoverből és környékéről, hanem Hamburgból is. Mivel sok gyermek volt, nekik még külön versenyt is szerveztek, ahol az ügyesebbek oklevelet kaptak. Nagyon finom volt a grillezett pulyka- és sertéshús, amely mellé sokféle salátából lehetett választani. És ezt – szerintem – nagyon olcsón. Az ovisuli csapat „Waffel”-t sütött, és ennek teljes bevételét az egyesületnek ajánlották fel, így köszönték meg a nekik nyújtott támogatást.

Nagyon értékes beszélgetést tudtam folytatni a hannoveri és hamburgi tanítókkal, tanárokkal. Mivel a BUOD ismét egyik fő

feladatának tűzte ki a magyar nyelv oktatásának támogatását, hasznos eszmecserét folytattunk ennek megvalósítása érdekében.

Szeretném megköszönni Dózsa Évának a szombati városnézést. Fáradtságot nem kímélve megmutatott minden hannoveri nevezetességet. Több órán keresztül gyalogoltunk, túránkat Herrenhausenben fejeztük be. A városnézés után Szilágyi Jutka finom ebéddel várt bennünket.

Fájó szívvel búcsúztam el vasárnap Jutkától és Szabolcstól, akik kikísértek az állomásra. Olyan jól éreztem magam, hogy ha tudtam volna, szívesen meghosszabbítottam volna látogatásomat.

A hannoveri egyesület volt az első, amelyet mint a BUOD „utazó nagykövete” látogattam meg. Nagyon fontosnak tartom az egyesületekkel való személyes kapcsolatot, tevékenységük ilyen módon való megismerését, a közvetlen részvételt. Ennek a sikeres rendezvénynek a megszervezése is nagy munka volt, és köszönet mindenkinek, aki ebben részt vett. Név szerint én csak Nöllenberger Gabit és Dózsa Évát tudom megemlíteni, így elnézést kérek mindazoktól, akiket nem soroltam fel.

Köszönöm, Hannover, a szíves vendéglátást – a mielőbbi viszontlátásra!!!

Baczur Magdi, Ulm

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Amikor húsvét és karácsony egy hétre esik – Hagyományos regöstábor Tübingiában március 29. és április 6. között

Akármennyire is hihetetlennek hangzik, idén mégis megvalósult, hogy a karácsony csupán három nappal előzte meg a húsvéti ünnepeket. Kedves olvasónk természetesen kételkedik, és ebben némi igaza van, hisz nem egy világraszóló eseményről van szó. A csoda mindössze egy kis településre korlátozódik, ez a volt kelet-németországi Tübingiában található, nem messze a híres Wartburg várától. De kezdjük az elejétől.

A cserkészvezetők minden évben rendeznek egy regöstábort, ahol a gyerekek és fiatalok a magyar néptánc mellett betekintést kapnak különböző kézműves mesterségekbe, mint a faragás, hímzés, nemezelés, kosárfonás, gyöngyfűzés, bőrmunkák meg persze a tojásfestés. Ezeket a táborokat regöstábornak nevezzük és már sok éve a húsvét előtti nagyhétben rendezzük. Általában minden táborban egy magyarországi, illetve Kárpát-medencében található népi tájegységgel foglalkozunk, legyenek ezek a palócok, vagy Kalotaszeg, de volt már népmesei keret is, vagy a magyar falu mint olyan. Idén viszont egy nagyobb, négyrészes kört kezdtünk el, mégpedig a népszokások az évkörben. A téli népszokásokkal kezdtük tehát, a Luca-búza keltetésétől meg a Luca széke készítésétől egészen a farsangi busójárásig. Így aztán nem lep meg senkit, hogy miután az éjféli misén a legények felálltak a Luca-székre, hogy megnézzék, ki a boszorkány, már három napra kezdődött a húsvéti ünnep nagypéntekkel. A húsvéti ünnepeket szokás szerint az egész tábor együtt éli meg, de azért volt még egy busójárás is vasárnap, másnap pedig a hagyományos húsvéti locsolás következett. A szombati és vasárnapi táncházakban élő zene volt, és a gyerekek bemutatták, mit tanultak a héten: a lányok karikázót, a legények verbunkost. Egy kis csoport meg saját

kézbe vette a hegedűt és a bőgőt, és saját muzsikával álltak a társaság elé. Nagy volt a lelkesedés és a tánc kedv, patakokban folyt a limonádé meg a verejték.

Regöstábort ilyen formában már 15 éve tartunk a lützensömmeri Rittergutban változó kerettel és létszámmal, de az egész már jóval régebbi eredetű, vagyis idén már a 37. tábort szervezték a regösvezetők. Résztevőink főleg Németországból érkeznek, de voltak idén is Svájcban, Ausztriából, Svédországból meg Magyarországról is. A tábor működéséhez nem csak vezetők kellene, hanem számtalan szakember is, akik Magyarországról jönnek. Két táncanárt, egy papot, két-két szakácsot, zenészt és népművészt hívtunk meg az idén, hogy biztosítsuk a tábor minőségi programját és ellátását.

A 9 napos tábor 100 résztvevővel nemcsak Németország-szerte páratlan, hanem a Kárpát-medencén kívül sehol a nagyvilágban sem találunk ilyen nagyszabású rendezvényt, melynek célja a külföldön élő magyar fiatalokkal megszerettetni a népi hagyományainkat. Ráadásul a táborhelyi adottságoknak köszönhetően elfér négy nemzedék egy fedél alatt, a pár hónapos kisbabától a 90 éves nagyszülőig mindenki megtalálja a helyét. Jövőre újra találkozunk Tübingiában, a tavaszi ünnepkört átélve. Tartsál te is velünk!

Bővebb információk itt találhatók:
www.cserkesz.de

Jablonkay Péter, Ballingen

Az induló

Ha győzni indul a cserkészlánycsapat,
ne nézd az utat, fádalmakat,
Nótás az ajkunk, munkás a kezünk,
előre bátran, az Isten velünk.
Előre bátran, győzelemre fel,
osztózz a bajban és segíts, ha kell!
Ha szent a cél és egy az akarat,
akkor győz a cserkészlánycsapat!

Magyar Nagyasszonyok

Boldog Gizella királyné

(~980 - ~1050-1060)

Magyarország első királynéja, Szent István király felesége, II. Cívaodó Henrik bajor herceg és Gizella burgundiai hercegnő leánya. 995-ben kérte meg a kezét Géza fejedelem fia, István számára. 996-ban tartották német földön az esküvőt, Magyarhonban – Veszprémben élt. Több gyermeke született: Ottó, Imre, Ágnes és Hedvig.

A Képes Krónika szerint Szent István és Boldog Gizella alapították az óbudai Szent Péter és Szent Pál templomot. Segítette többek közt a veszprémi székesegyház építését és megalapította az apácázárdát is. Szent István törvénye szerint a templomok liturgikus könyveiről és kelyheiről a püspököknek kell gondoskodniuk, de a miseruhákat és más felszerelési tárgyakat a királyi udvar köteles adományozni. Gizella e feladatot udvarhölgyeivel és a veszprémi zárda apácaival 40 éven át teljesítette. A úgynevezett „point de Hongrie” nevű öltést ő vezette be. Utódainak, a magyar királynéknak, annak bizonyítékául, hogy háziasszonyi erényekkel rendelkeznek, a koronázási szertartás alatt néhány varró és hímző öltést kellett a koronázó paláston végezniük.

János pápának (1003-1009) is készített palástot, amelyet IX. Leó pápa a metzi Szent Arnulf apátságnak adott, ezt – mielőtt a francia forradalomban elpusztult volna –, szerencsére lerajzolták. Legfontosabb munkája a magyar koronázási palást, amelyet felirata szerint 1031-ben készíttetett a székesfehérvári Nagyboldogasszony koronázó templomnak. Bizánci szövetből készült, eredetileg kék színű volt, négy sáv aranyhímzéssel. A legfelsőben a Napbaöltözött asszony, a másodikban a próféták, a harmadikban az apostolok, a negyedikben a vértanúk, s köztük a királyi pár. Felirata szerint Szent Imre halála évében készült, így a királyi pár közötti kép valószínűleg az abban az évben elhunyt trónörökösüket, Imrét örökítheti meg.

A szobor kompozíciójában pontosan a magyar koronázási palást készülését vagyunk tanúi. A görög kereszt alakú talapzat a veszprémi apácakolostort idézi meg. Jobbra idős apátnő, balra fiatal apáca, míg a nézőnek háttal ülve Szent Imre herceg meny-asszonya bizánci hercegnői koronában és öltözékben hímezi a palástot. A királyné koronásan, korhű viseletben, méltóságteljesen, arcán szomorú mosollyal felügyeli a komoly, görög ikonográfia szerint készülő alkotást. Technikailag az agyag-lapon domborítva láthatóak a palást részletei. A térbeliséget a légiesen megkomponált, és csak az alakok kis felületén és kezükben nyugvó, szélesen ívelő drapéria hangsúlyozza.

Gizella haláláról több hagyomány maradt fenn. Az első: Veszprémben halt meg 1043 után és itt temették el. Tény, hogy felüggesztett koronája a veszprémi székesegyházban volt 1217-ig, amikor II. András szentföldi hadjáratának fedezésére eladták. A török pusztítások előtt író J. F. Bergomensis szerint 1526 előtt Boldog Gizella sírját még Székesfehérváron tisztelték. Egy másik hagyomány szerint Aba Sámuel halála után visszatért Bajorországba, a passau apácakolostor apátnője lett. Itt a niederburgi monostorbeli sírkövén „Gisyla abbatissa 1095” olvasható, ahol a kőfaragó felcserélte a valószínűbb 1059-es dátumot. Ez a sír ma búcsújáró hely.

A magyar nép első, szent életű királynéját 1975-ben avatták boldoggá.

Írta és a szobrot készítette: Józsa Judit, kerámiaszobrász
Fotó: Gedai Csaba fotóművész

Gizella királyné sírja a Nidernburg kolostorban

Szent István és Boldog Gizella veszprémi szobra

**Szabadon Mikes Kelemen után: „Úgy megszeretém Frankfurtot, hogy sosem feledhetem Nagykanizsát!”
Vitéz Balassa Imrebá-ra emlékezünk**

Imrebá és Kornélbá

Az „első menet” után, amikor a szovjetek kivonultak Pestről, nyíltan, majd a „második menet” után, amikor legázoltak minket, titokban készített a harcok színhelyéről nagyszerű felvételeket, amelyek ma ritka nemzeti kincsünk. Természetesen menekülnie kellett, hiszen a megtorlás életét fenyegette. Stuttgartban szerzett mérnöki diplomát, és a híres IBM igen megbecsült dolgozója lett. Oroszlánrésze volt a Német Szövetségi Vasút és a Német Telekom tudakozó-rendszerének a kidolgozásában. Ezt a rendszert 1989 után a Magyar Telekomnál is rekordidő alatt bevezette.

Mikor a Lehel Vezér cserkészcsapatunk 1972-ben megalakult, természetesen a csapat öregcserkésze és nagy támogatója lett. Jellemző, hogy még tavaly is (2014-ben) részt vett a taunusi csapattáborunkon. Nem csak egyszerű táborlakó volt: ő építette fel a központi tereket (zászlórúd, felvonulási tér, étkezési sátor). A rohampálya, a forgószínpad, a portya, az avatás terve és lebonyolítása, a konyha tűzifaellátása stb. mind rá emlékeztet. Ám, ha kellett, vágta a szalonnát és kockázta a húst. Boldog volt, ha a cserkészek mosolygó arcát láthatta. A csapat fő bevétele a tombola. Ő mindig ott állt az asztalok mögött és igyekezett a bái résztvevőket megnyerni.

A majna-frankfurti 56-os Hagyományörző Társaság alapító tagja és élete végéig titkára volt. Mindent megtett, hogy 56 szellemisége Németország magyar közösségeiben tovább éljen. Az csak természetes, hogy a Frankfurter Magyar Katolikus Egyházközségnek buzgó és cselekvő tagja volt. Hű feleségével, Gittával három leánygyermeküket cserkésznek és Teleki Pál szellemében emberebb embernek és magyarabb magyarnak nevelte. Leánya, Ágnes, ma a Vitézi Rend svájci széktartója.

Sok magyarországi középiskolában tartott beszámolót 56-ról, amellyel az elhallgatott magyar történelem ezen dicső szaka-

szát kézzelfoghatóvá tette. Se szeri, se száma a szakmai tanfolyamoknak, amelyeket Magyarországon és az elszakított részekben tartott. Imre Testvérem igaz ember volt. Ő tökéletesen megtestesítette a cserkész eszményt: az emberebb embert és magyarabb magyart!!! 56-ért, a cserkészért, a magyarság-szolgálatért megkapta a legmagasabb magyar kitüntetést, a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét. Igen boldog volt 2010-ben, mert az igazi rendszerváltást megérthette. Most már az égi tábornok mellől néz le ránk, és együtt örömezik elhunyt cserkésztestvéreinkkel, Zier Lacival, Szaniszló atyával, Gulyás Matyival, Ihász Józsiával, Horváth Ottival, Szendey Gabival, Szabó Magdival, Fábián Gézával.

**Imre Testvérem! A boldog viszontlátásra!
Kornélbá**

Angelika Nővér a frankfurti magyarok angyala – a Lehel Vezér cserkészcsapat egyik alapítója és évekig a parancsnoka

A mi védőangyalunk Tóth Angelika, 1922. április 22-én született Szabolcsbákán. Miután a háború után nyugatra került, a kölni Katolikus Magyar Misszió titkárnőjeként dolgozott, majd a frankfurti Magyar Katolikus Misszió, később a teljes jogú Magyar Katolikus Egyházközség dolgozója lett. Nemcsak titkárnő volt, de ő volt évtizedekig a kántorunk is. Alapelve volt, hogy a templomi ének a legbuzgóbb imádság. Ezért fontos, hogy az egész nép énekeljen, s az énekekből kevés versszakot énekeljünk. Nem a kántor a fontos, hanem az éneklő, imádkozó közösség. Elkísérte plébánosunkat Mainzba, Gießenbe, Wiesbadenba és Darmstadtba is, és hozzájárult a magyar misék meghitt hangulatához.

Minden magyar misére süttötte a kalácsot, a pogácsát és az aprósüteményt. Mindezt saját költségén. De az Egyházközségi Tanácsulésére is ő főzött finom vacsorákat.

Egyik alapító tagja volt Lehel Vezér csapatunknak 1972-ben, majd évekig parancsnoka is lett. Törékeny termete ellenére ott sátorozott velünk, és lelkesen vezette a táborot. Cserkésztsízt volt, sok éven keresztül a kastli kerületi táborokban a bärenhofi kiscserkész-tanyázásban segített és a kiscserkész-vezetők kiképzésében is részt vett. Frankfurtban is sokáig a kiscserkészeket vezette, különösen az ő szeretetüket vívta ki. Együtt menetelt velük és ő tanította meg az alanti dalt, amely a kiscserkészek indulója lett:

*„Jobb lábat a bal után, a balt a jobb után,
Így mennek a kiscserkészek végig az utcán.
Kívágják a magas célt, ha arra sor kerül,
Csattogtatják fogaikat vitézi emberül.
Ici-pici csapatunk, Lehel vezér mi vagyunk.
Télen-nyáron ballagunk, s mégis vidámak vagyunk.
Tra-ra, rá! Tra-ra rá, Csim-bum treff!”*

Nyugdíjazása után is ellátta a kántori teendőket, s mivel az Orsolya-kolostorban ő volt a legfiatalabb, az idősek gondozását jó szívvel magára vállalta. Utolsó kívánsága az volt, hogy az idei hűsvétot már Égi Atyánknál tölthesse... Ez a kívánság be is teljesedett! Ő tökéletesen átélte a cserkész-eszményt: „Az emberebb embert és magyarabb magyart”, sőt ennél is többet ért el, mert ő apácább lett az apacánál.

Védőangyalunk Angelika Nővér sohasem felejtünk el Téged!

Kornélbá, Frankfurt

Magyarágismereti Tanításmódszertani
folyóirat szórványban élőknek

A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek
Szövetségének negyedévenkénti online-lapja

www.nyeomszsz.org/orszavak

BUOD INFO

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de